

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
: : favoizală : :

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Sus inimile!

(nl) Nu-i modru să mai vorbești astăzi cu unii dintre preoții noștri, ca să nu și-se căneze ca un invalid din „extra-războiu“, că i-s'a redus salariul, că nu mai poate trăi, că se prăpădește împreună cu familia, că toată pastorația lui rămâne nerodnică din cauza „curbelor“, — mânca-le-ar focul! — pe cari le-au născocit unii dintre membrii guvernului de azi.

Nu vreau să fac complimente și nici plocoane guvernului pentru aceste lucruri, dar nici nu aprob fiecare jelanie, care tinde să stârneasce mai multă milă decât respect. Atitudinea de văicăreală și tânguire, nu se potrivește caracterului de preot. Nu ne prinde, în special, de loc pe noi, preoții uniți. Este în flagrantă contradicție cu tot trecutul nostru.

Cum am trăit până acum? Ne-au susținut guvernele, ori am trăit din puterea noastră de viață?

Și ce am ajunge dacă am răzima nădejdea viitorului nostru numai pe schimbăcioasa bunăvoință a guvernelor?

Ne aducem aminte de Asirieni. Până au fost atâcași din toate părțile, au fost un popor viguros. Când au apucat să trăiască din venitele provinciilor, s'au moleșit și înbuibit, și au decăzut. Tot asemenea Egiptenii, Grecii, Romanii și alții. cari s'au obișnuit a trăi fără muncă.

Noi să nu fim ca aceștia. In vremurile guvernelor maghiare, cari ne au prigonit fără milă, am trăit din propria noastră putere. Tot așa vom putea trăi și de azi înainte, de oarec noi avem cuvântul Fiului lui Dumnezeu: „Scârbe veți avea în viață, dar nu vă temeți, că eu am biruit lumea“.

Din această făgăduință divină se nutrește spiritul senin, optimist și biruitor al catolicismului. De aici, de altă parte, lupta hotărâtă, munca încrezătoare și sistematică a bisericii lui Petru împotriva tuturor greutăților și răutăților. Acest duh trebuie să ne stăpânească și pe noi. Greul de azi să nu fie izvor de amărăcinne, ci sporire a energiilor noastre active. In loc de tânguire stoarpă, gând oțelit și muncă aprigă pentru un viitor mai bun. — Căci în zare se văd nori grei. Poatecă ne adastă zile și mai rele. Noi le așteptăm nepregătiți? Ce-i de făcut? Cum am putea asigura viața bisericii din propria ei putere, punându-o la adăpost de vânturile viitoare? Aceasta-i întrebarea. Și cine are un gând și un cuvânt, să-l spună răspicat, bărbătește.

Aceasta este și o datorie pastorală de mare actualitate. Ce ar zice poporul — destul de necăjit, de sărac și neputincios înaintea crizei —, dacă și acela dela care el mai așteaptă un strop de mângâiere, preotul, încă se vaetă într'una? Preotul trebuie să învețe și pe alții, că criza este universală, și că după războiul cel mare, ca după oricare alt dezastru, trebuie un timp oareșcare, pentru a se tămădui toate.

In această nădejde vom birui!

Tot vechea durere

Gânduri și reflexiuni fără pretenții la neisprăvita problemă a pensiunilor noastre preoțești

de păr. Gavril Pop-Vetș

Zice un proverb vechiu: ajută-te, ca și Dumaezeu te va ajuta. Vrând să ne spunem cuvântul în chestiunea aranjării penziunilor preoțești, evident, a trebuit să urmăm acest proverb de adâncă înțelepciune al Celui de Sus, a trebuit să ne ajutăm mai întâiu noi înșine, prin cumpănirea diferitelor posibilități de împlinire. Aceasta este rostul discuțiilor ivite în legătură cu această chestiune.

Și acum să trecem la tema însăși. Se pune întrebarea: să intrăm și noi cu pensiile noastre la stat, ori ba? Eu sunt de părerea că da. Din propriile noastre puteri nici când nu ne vom putea aranja mulțumitor sub acest respect.

In îmbrățișarea soluției înglobării preoției cu pensiunea la stat, o greutate mare reiasă incontestabil: fondurile de pensii.

Ce va fi cu ele? Acelea să piară? Nu sunt ele o moștenire prețioasă, la care au contribuit moșii și strămoșii? Iată întrebarea, care se impune ori vrei ori ba, care așteaptă răspuns categoric, și care în cadrul aranjării definitive a pensiunilor preoțești trebuie să formeze o foarte principală preocupare a noastră.

De fapt, fondurile de pensii sunt economii ale clerului, la cari ținem mult ca la averea proprie, pe cari secolii întregi am adunat-o cu truda și muncă sudoare. De aceea ar fi de dorit, ca chestiunea să fie aranjată fără înstrăinarea acestor fonduri. Să se găsească un „modus vivendi“, prin care acelea să poată fi salvate măcar în parte. Dacă însă aceasta nu s'ar putea, și nici nu ne facem astfel de iluzii, atunci suntem pentru vărsarea lor imediată la Cassa generală de pensii a statului.

Adevărat, că acest lucru în ochii unora ar părea poate o hazardare, la care noi, generația de azi, parecă nici nu am avea dreptul. Dar nu e tocmai așa. Înainte de toate dreptul și datoria îngrijirii acestor fonduri astăzi ne revine nouă. Noi am făcut totul pentru menținerea și prosperarea acestei moșteniri, și avem conștiința împăcată că ne-am făcut datoria. Cedarea lor așadar nici decum nu ar fi o risipă, ci rezultatul unei cumpăniri foarte serioase. Ar fi un lucru pe care îl faci constrâns de împrejurări, și în urma multor nevoi pe cari cu toată bunăvoința și spiritul de jertfă de care ai dat dovadă, nu le poți alina în alt chip. Si considerând importanța pensiunilor preoțești, este singura soluție îndreptățită între actualele împrejurări, ceace ne justifică pe deplin și în fața posterității. Nu am putea fi bănuți pentru aceasta nici de superficialitate, și nici chiar de egoism, ac-

ționând în primul rând nu pentru cei cu depline puteri, ci pentru cei îndurerăți și pensionați.

Așadar din acest punct de vedere, cu suflet liniștit putem vorbi despre vărsarea lor la stat. Bineînțeles nu e vorbă de vărsarea tuturor fondurilor, ci numai de cel de pensii, și numai de sumele, cari privesc pe preoții astăzi în viață.

Bine, dar cât face acest fond? Nu mult. In eparhia Gherlei, — ne spune păr. protopop A. Coste în Nr. 32 din 1930 al „Unirei“ — „noul fond de pensionare al preoților și de ajutorare a văduvelor și orfanilor de preoți“ s'a creat în anul 1928, așadar abia de doi ani. Fondul cel vechiu — pe semne — era atât de minim, încât nici nu mai conta. Or, un fond atât de proaspăt nu poate să fie atât de mare, încât de dragul lui să porți permanent o povară de care, cu suflet liniștit, te poți ușura prin cotizații cu mult mai reduse. Tot așa stăm și la Oradea. Drept că date precise nu avem, deoarece niciodată nu ni-s'a publicat vreun bilanț ori măcar un raport sumar pentru a avea o iconă clară asupra fondurilor de acolo, dar din numărul mic al contribuabililor, precum și din stereotipul răspuns de totdeauna că „nu suat bani“ deducem, că fondul de pensii nici acolo nu poate fi mare. Așa va fi, probabil, și în celelalte eparhii.

Dar de noua eparhie a Maramureșului ce să zicem? Cari vor fi fondurile ei? Ni-se va răspunde poate, să nu avem grije, căci se va face lichidarea fondurilor. Cum? Cu ce interese? Se va ținea oare seamă de sumele vărsate de atâția preoți decedați fără a beneficia de ele prin nici un membru al familiei lor? Mare ni-e tsama, că noi cei din noua eparhie va trebui să începem din nou. Dar ori cum va fi, un lucru e sigur. Prin lichidare chiar fondurile existente ale vechilor eparhii se vor reduce, și deci se vor împușina.

Așadar ce am pierde cedând statului fondurile noastre de pensii. Puțin de tot, față de ceace am primi. Dar nici acest puțin nu s'ar pierde, pentru că fondurile prin cedare propria minte nu pier. Mai de grabă se pierd prin sertarele cutărui institut financiar, decât la stat. Pilde avem destule. La stat păstrându-și destinațiunea, ar servi și pe mai departe pensionarea preoției, și statul, prin plusul de pensii ce ar da pensionarilor noștri, în câțiva ani ar replăti tot ce noi am vărsa acum.

Actualele fonduri de pensii — precum bine zice păr. Oct. Popa — ar vărsa toate sumele plătite acestor fonduri de preoții cari sunt în viață. Iar noi, fără să mai plătim co-

tizațiile de azi, în viitor la fel cu funcționarii de stat, am plăti numai celea 10% din salariul dela stat, plus alte 10% după sporul de salar, pe care l-ar primi și clerul în cazul încadrării sale în fondul general de pensii al statului. În schimb am primi pensiunea cinstită a unui învățător bunăoară.

Să rezumăm. *Actualele fonduri de pensii nu pier.* Să nu ne legăm morțiș de ele, căci nu ele în sine asigură pensionarea, ci augmentarea lor continuă pe care o facem grație salariului primit dela stat. *Prin vârsarea lor la stat ne-am descomplexat un fond incomplet, pe care nu suntem capabili să-l complectăm, dar în aceeași vreme ne-am asigurat o pensiiune potrivită veniturilor de azi.*

È natural, ca preoțimea să țină la fonduri, dar în definitiv asta nu poate să fie un obstacol de neînălțat în rezolvarea grabnică și sănătoasă a problemei pensiunilor preoțești.

„Acțiunea Maramureșană“. Este titlul unei gazete din nordul țării, care re apare, la Sighet, sub direcțiunea dlui deputat Ilie Lazar, ca: „organ de luptă loială și de intransigență românească.“

O salutăm cu bucurie. Ea este o nouă candelă aprinsă vieții românești și creștinești în năpăstuita țară a Voevozilor. Oamenii grupăți în jurul ei sunt o garanță, că vor împlini programul fixat și vor reuși să spele de pe Maramureș ocară ce i-o face o fițucă răspânditoare de ură și hulă murdară.

O dovadă despre dreapta înțelegere a rosturilor de înălțare maramureșene găsim în frumosul cuvânt de: „*Inchinare*“, pe care noua gazetă îl adresează conducătorilor partidului național-țărănesc, precum și aceluia care va fi de-acum povățuitorul sufletesc al Maramureșului:

„Aplecăm steagul nostru înaintea celui ce vine în numele Domnului. „Acțiunea Maramureșană“ cuprinde aproape totalitatea preoțimei române din județ. Aceștia și toți fiii credincioși ai bisericii salută cu toată dragostea pe Episcopul Maramureșului, Dr. Alexandru Rusu, nu numai pentru că e capul bisericii, dar și pentru că ne aduce suflet românesc și bărbăție românească din străvechea cetate națională, din Blaj. Regretăm, că interese superioare au împiedecat

să-l avem în mijlocul nostru, dar aproape ori departe, noi îl asigurăm de toată dragostea și devotamentul.“

Continuând pe acest drum, „Gazeta Maramureșană“, va face mult bine. De aceea îl dorim viață lungă.

Tainele unor succese

— Icoane pastorale —

Crezul roman și cu ideologia integral creștină câștigă, pe zi ce merge, noi și noi adepți, în Anglia negurilor dese și a calmului perfect. Cardinalii Newman și Wiseman din ceata acestor treziți și reveniți la lumina cea adevărată, au ieșit. E mândră Anglia cu ei. Și-i mândră biserica romană, care câștigă în convertiții englezi mânați în brațele ei, individual, rar în masse, fii sinceri, și elemente de elită, puse pe calea Romei catolice de adânci și serioase convingeri, nu de ispite materiale sau de dorul unei libertăți fără frâu, pe tărîmul celor sufletești și trupești.

Cauza acestui fenomen mare? Pe lângă darul lui Dumnezeu, cinstea caracterului anglo-saxon și *viața de adevărați apostoli a preoților catolici englezi*, în fața căreia trebuie să se plece cu respect până și adversarul cel mai inverșunat, dacă este loialitate în el. Dovada ne-o dă gazeta liberal-protestantă „John Bull“ din Londra. Redând o parte a celor scrise de numita gazetă ne facem o plăcută datorie față de cetitori și totodată aducem și un mic prinos idealului apostolico-pastoral, care nicidecum n'a lipsit și nu lipsește din biserica Domnului.

„Mai sunt sfinți și astăzi, — scrie „John Bull“ —, mai sunt eroi tăcuți în biserica romană cari, lăpădând toată grija cea lumească, duc o viață de sărăcie și de jertfă umilă în cartierele cele mai mizere ale orașelor noastre. Bărbați, ca protopopul Ring, părintele H. Gray, părintele Riardon, trezesc admirație și iubire, la catolici și la protestanți. Și nimic nu-i mai firesc. Preoții aceștia, cari se ostenește în East End (suburbia răsăriteană) din Londra, au toate semnele unei alese frumseți spirituale, în aschetismul lor nefățurit.

„Decât că-i foarte anevoie să pătrunzi în

adevărată viață launtrică e preoților acestora: viață plină de spiritul jertfirii de sine, și numai din observări întâmplătoare se poate cunoaște viața-le eroică. O vizită făcută la o parohie din East End e o adevărată revelație. O masă, câteva scaune și câteva cărți de teologie e tot ce are un atare paroh. Sunt săraci peste orice închipuire, pentru că și sărăciacioasele venituri ce le au, le cheltuiesc nu pentru sine, că stau să se răstoarne de pe picioare în urma mizeriilor ce îndură. Este unu' între acești parohi din East End, care de cincisprezece ani nici o singură dată nu și-a părăsit parohia, care nu-și permite nici un fel de distracție și s'a desvătă și de fumat, numai să poată contribui și el cu obolul său la usurarea mizeriei celor ce-l împrejmuesc. Nu-i mult decând și-a vândut unicul său obiect de lux, un fotel, ca să poată cumpăra de mâncare unei f. milii înfometate. Iarna se lipsește de încălzit, fiindcă-i vine în minte că multe mame și mulți copilași dărdăie de frig, în chilii neîncălzite, în apropierea parohiei. Ziua-noaptea, tot mereu e la dispoziția celor ce au lipsă de el. Nu se uită că acel care vine, ce-i: catolic, protestant, iudov sau necredincios. Multă lume, spăriată de brutalitățile unui soț sau ale unui tată sălbatic, caută și-și găsește scăpare la el. Câți nefericiți n'a mântuit deja de temniță, de moarte, de unde reci ale Thamisei?!

„Un alt preot, ce duce o viață strict aschetică, după ce a renunțat la toate cele lumesti, își află cea mai mare bucurie a sa într-o a duce un grup de copilași din East End în excursie, la câmp. „Durere — s'a exprimat acest preot — dar nu-mi pot permite bucuria aceasta mai mult de odată la an, dar face cât o împărăție surful ce-l văd pe fața copilașilor! Dragostea mea față de copii a fost interpretată, cu un prilej, foarte literal: deschizându-mi ușa, am găsit pe trepte un copilaș de fașe zimbitor. Am luat în brațe comoara aceasta neprețuită și i-am dat nițel lapte încălzit. Apoi am să caut pe cineva dintre parohiile mele, care să ia în grija sa copilul găsit. Nu mi-a fost greu să află ce-am căutat, pentru că oamenii din East End iubesc mult copiii; zimbetul unui copilaș le ajunge ca să suporte, împăcați, greutatea vieții.“

Preoții din East End trebuie să se pri-

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Din greșalele noastre

— Duhul vremii ne cere revizuire în manifestările religioase — Gânduri în preajma sezonului căsătoriilor —

de pâr. Ioan Borza

Trăim timpul progreselor. Societatea și individul croiesc drumuri noi, largi, în toate direcțiile. Bărbați de știință ani, zeci de ani, viața întreagă se dedică cercetărilor măgaloase, bătătorind și examinând cu pasiune câmpia imensă a științei. Iar rezultatele le îmbracă în haina cea mai elegant tăiată a vorbei sau a tiparului. Literații de toate nuanțele se concurează prin creațiile cele mai alese, turnând în proza sau poezia lor colțuri luminoase, copiate cu multă artă din natură sau din sufletul omului. Iar forma e adesea cu adevărat înșiruire de mărgăritare.

Alături se înșiruie în nesfârșite coloane multimile, înflorate, arse de înșelătoarea fata morgana a fericirii terestre. Tot omul și toți împreună au probleme grele de rezolvat cu truda, prețul unei vieți întregi.

Sunt realizările frumosului: pompa, poadoaba, bontonul, moda etc. È realizarea arhi-

tecturii: construcții mărețe, alinieri și simetrie, domuri și palate, leit cum spune povestea: „palate de argint zidite pe-un picior, urmărind jocul soarelui din cer“. Și mai sunt minunile tehnicii. Și sportul în floare. Și filmul lumii întregi ahțiate după bogăție, strălucire și situații.

Iar deasupra tuturor, serios, aspru, încrunțat stă criticul cumpănind toate, criticând fără milă sau apreciind aportul lumii la — așa zicând — clădirea turnului lui Babel.

Urmărindu-le în realitate sau cu fantezia, meditănd asupra lor și asemănând truda și manifestările lumii cu preocupările și realizările „sfințe“ ale chemațiilor și apostolilor Eternității, indignare și o mâhnire cu adevărat sfântă te cuprinde: Inchinăm cu toții maximum de efort... subredului; mulți nu dăm atenție, ironizăm... ale legii.

O scenă tip. O copie fugară dela sat. — È Duminecă, ziua Domnului. În parohia X. sunetele armonioase ale clopotelor, secundate de tactul toacelor, chiamă stăruitor pe creștini la măreția fără seamăn a Cinei. Prin comună grupuri de oameni cu „afaceri“ continuă statul, abia început. Două trei babe cu flori în mână stau smerite la ușa bisericii, așteptând pe... preot. Alte două trei și vr'un bătrân se ivesc în colț de uliță, cu vre-un copil de mână. Sună a doua, a treia oră: un

scârțâit de vioară ce rupe un „marș“ sau o „hățgană“ se apropie. Lume multă: tineri chiuind și ciupind vre-o fetișcană, copii alergând, bărbați cu sticle pline „inchinând“, se opresc în mijlocul satului, nu departe de biserică. Sunt la casa comunală, la primărie. Notarul sau primarul n'a sosit încă. Se ninge deci hora. Peste o jumătate de oră sau și mai bine alaiul își face calea întoarsă: „Mirii trebuie să-și ia rămas bun dela părinți pentru a pleca la cununie după lege“. În acest timp serviciul divin înaintază. Se cântă doxologia din două străni de 5-6 cantori, pe 8-9 glasuri. Bat toacele din nou și dăngănitul clopotelor face ecou în depărtări. Vre-un om „năcăjit“, întârziind puțin, trece cu carul cu fân pe lângă biserică: „cea Joiana!“ Mirii se despart de părinți cu boceli și „draga mării“, muzica începe mai cu foc, tinerii hăulesc: inimos și întreg alaiul pleacă încet, cu tact și cu „figuri“ spre sfânta biserică, iar sticlele trec din mână'n mână spre urare de noroc mirilor. La Liturghie cantorii își fac serviciul. Preotul din altar cu voce domoală indeamnă cu: „iară și iară“. Prin ferestrele deschise pătrunde un murmur crescând de chiote, cântece, muzică. Se face mișcare. Cei obosiți, ce dormitează, deschid ochii și devin stăpâni pe echilibrul. Liturghia e la partea culminantă, la prefacere: credincioșii în genuchi ascultă accentele varii

ceapă la toate meseriile. Unul dintre ei a făcut zilele acestea pe chelnerul, pentru că un credincios de-al său, a cărui nevastă era bolnavă, n'a căpătat concediu. Bai mai mult: „șeful“ l-a amenințat cu dimiterea dacă și părăsește serviciul fie și numai o zi. Parohul s'a oferit să-l înlocuiască seara, în orele cele mai cercetate și hotelierul, deși mirat de ofertă, dar a primit-o fără de jenă. Parohul acesta a servit pe musterii cu atâta punctualitate și istețime, că hotelierul, în naivitatea sa, când s'a reîntors chelnerul, s'a arătat gata să-l țină și pe preot în serviciu în permanență.

E interesant să vadă omul Duminecă dimineața câte o biserică parohială, zice „Ich Bull“.

În biserica pâr. Hgley, de ex. poate găsi omul tovarășia cea mai cosmopolită din lume. În fața altarului îngesuncheză un nou venit din Malakka, sosit numai mai înainte, cu vaporul de Singapor. Lângă el stă soția sa engleză, cu două odrasle neastâmpărate, și ridică privirea spre chipul Madonei. Jur-împrejur, negri, albi, galbeni. Și când clopoșelul dă semnul consacării și preotul ridică în sus hostia sfântă, ca oamenii să i-se închine tăcere adâncă se lasă asupra tuturor, cuprinsându-i pe toți în același val.

Cu atari preoți, da, credința răsbate și cucerește lumea. Să avem și noi asemenea slujbi ale Domnului și nici o momeală nu va prinde, nici o amenințare nu va intrica. Sfințenia și ea singură, impune. Din lupta pentru suflete și la noi, ca pretutindenea, va ieși biruitor cel mai bun cu adevărat, cel mai jertfelnic, cel mai puțin bogat de grijile acestor lumi. Și dacă ici și colo înregistrăm câte o pierdere, lucrul nu-i așa de mirare. Ci cari trec, în simplitatea lor, cari văd credința întruchipată în persoana preotului, nu s'pot zice oare, și nu-și zic aievea de atâtea ori: Ce-am avut și ce-am pierdut?..

Marin Barbu-Bănășeanu

Spiritul de care avem lipsă. E spiritul euharistic. Așa își lămurește Preasf. Alexandru al Lugojului preoții eparhiei sale, pe cari li conjură și-i roagă „cu părintească bunăvoință — cum cetim în mișcătoarele rânduri pastorale din fruntea „Sionului Românesc“ No. 1—2, din

de afară ce copleșesc vocea înceată a părintelui. Și îndată... „sună de ieșire“, deci biserica rămâne aproape goală. Afară muzicantul o schimbă în una „ropogoș“ sau „gănească“ căci lumea începe să curgă din toate părțile...

Începe cununia. Iacet, cu gesturi „după tipic“. Dar cununia e act de veselie. Biserica e ticsită. În jarul mirilor sunt postaji bărbați voinici, îmbrăcați bine, cu șerpare și cisme nouă. Fiecare cu plosca după gât sau cu sticla în mână. Fețele îmbujorate, ochii sclipeși, toată lumea e veselă, zimbetele și șopotele nu mai încetează. Insuși părintele se desgheată văzând cu ochi: ecteniile curg tot mai clare și mai frumoase, rugăciunile sunt spuse minunat. Părintele e vesel. Ba când împărțește mirilor și muniilor din „păharul de obște“, toată obștea e perfect satisfăcută. Mreasa împinsă binișor de ceafă de vre-o 4—5 înși a îmbucac fatreg pișcotul, dar nașul — cum observă părintele — nu e rușinos ca... mireasa, ba cum îi și flămând era „să-mi muște de getele“. De aici răs și voie bună. Dar îndată se schimbă „slujba“. La rugăciunea din urmă: „Tată, Fiul și Sfântul Spirit, Treimea cea întru toți sfântă“, pâr. devine grav, foarte grav, invențios chiar, că e în stare să creeze nouii rubrici tipicului. Îngenuchiază solemn în fața mirilor (cu spatetele spre altar) mirii asemeni, cu evanghelia pe genunchi, iar mirii atingându-o cu degetele

acest an, — să îndrume poporul în spiritul genuin al veacurilor creștinismului antic, apropiindu-l cât mai des de izvorul sf. Euharistii.

Munca aceasta de refacere sufletească a credincioșilor, să se înceapă din bună vreme: să se înceapă cu tineretul. Acesta trebuie obișnuit cu împărțășania deasă, zilnică, chiar copiii fiind aluatul maleabil care poate fi modelat după chipul și asemănarea lui Isus.

Problema — evident — e de însemnătate capitală. Preotul care o știe soluționa satisfăcător vederilor marelui Păstor, poate fi mângăiat în sufletul său, că a isbit să realizeze și-n vremile noastre de răceală idealul vieții de foc și de lumină din veacurile de aur ale unui Ignățiu al Antiohiei, C prian, Ieronim, Augustin, Ioan Gură de aur ș. a. puși toți la contribuție, cu mărturisirile lor, de ilustrul sfătuitor.

Cu tul euharistic! Iată semnul în care caută să lupte toate slujile altarului, și în care luptând biruința lor fi-va mare și deplină.

Noua arondare a protopopiatelor.

O dată ce prin buila „Sollemni convențione“ s'au alăturat, respectiv s'au desmembrat unele parohii din cadrele eparhiilor de pân' aci — era firesc și necesar să se facă, și în ce privește protopopiatele, un nou aranjament. Care s'a și făcut în toată provincia noastră mitropolitană

Eparhia Orăzii s'a împărțit, cu ziua de Anul nou curent, în nouă (9) protopopiate. Protopopiatul Central cu sediul în *Oradea*. Numărul parohiilor: 25. — Protop. Beușului, cu sediul în *Beiuș*. Numărul parohiilor: 22. — Protop. Marghitei, cu sediul în *Marghita*. Numărul parohiilor: 25. — Vicariatul foraneu al Sătmăruului îl formează: protopopiatul Careiilor, cu sediul în *Carei*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Ierului, cu sediul în *Valea lui Mihail*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Tășnadului, cu sediul în *Tășnad*. Numărul parohiilor: 21. — Vicariatul foraneu al Sălajului constă din protop. Șimleului, cu sediul în *Șimleul Silvaniei*. Numărul parohiilor: 23. — Protop. Supurului, cu sediul în *Supurul de jos*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Zălăului, cu sediul în *Zălau*. Numărul parohiilor: 23.

Eparhia Lugojului s'a organizat și ea, reînființând vicariatul Timișoarei, sistat în 1870 și fixându-i de sediu *Timișoara*. Numărul parohiilor: 22. — S'a arondat apoi: protop. Lugo-

te „preia jurământul“, recitând ruga de măs.

Ce joc variat de scenă. Iar după opust bucluc. Pană ce nuntașii și părintele au închinat din sticla nunului mare, crâșnicul neluat în seamă a pierdut cheia și ușa e încuiată.

Așa la sf. liturghie și așa la cununie în unele părți și la unii preoți.

La înmormântări? Vinars la priveghere, vinars la iertăciune, peste cociug, vinars la ușa cimiterului, vinars și încă mult'a pomeni, că bietul român e bucuros să-i trăiască și soaera mai mult ca el, pentru a nu-i face înmormântare-ospăt.

Dar altele? Și încă câte?

Cerem lumii să ia pildă dela biserică? Dar să facem ca și biserică să fie demnă în manifestările ei în mijlocul grandioaselor manifestări ale lumii.

Ah, unde ne sunt criticii, carisă-și spună respicat cuvântul și norma mântuitoare, care aplicată bărbătește să fortifice cetatea de pe deal în strălucirea ce-i compete, ca un conpendiu strădaniei lumii cuprinsă, azi mai mult ca oricând, de febra plăcerilor ușoare, a politicianismului, estetismului monden și a tot ce e mai mult sau mai puțin strein de Spiritul singur aducător de fericire adevărată și statornică!

jului, cu sediul în *Lugoj*. Numărul parohiilor: 22. — Protop. Carașului, cu sediul, în principiu, în *Oravița*. Numărul parohiilor: 20. — Protop. Bocșei, cu sediul în *Bocșa montană*. Numărul parohiilor: 11. — Protop. Aradului, cu sediul în *Arad*. Numărul parohiilor: 21. — Vicariatul Hașegului, cu sediul în *Hașeg*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Hunedoarei, cu sediul în *Deva*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Orăștiei, cu sediul în *Orăștie*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Jului, cu sediul (acum) în *Lupeni*. Numărul parohiilor: 21. — Protop. Ulpiei Traiane, cu sediul în *Grădiște-Sarmiseghetuza*. Numărul parohiilor: 21.

Lucrarea, de mare însemnătate, a arondării, e terminată, sigur, și în celelalte eparhii. La vremea sa vom da informații asupra ei.

Știri mărunte

Consacrarea episcopului Maramureșului. Se apropie ziua de mare bucurie, în care întâiul Păstor al vladiciei Maramureșului va primi darul ceresc al puterii apostolilor. A rămas definitiv stabilit, că sfințirea întru episcop a Ilustrității Sale Alexandru Rusu se va săvârși Vineri, în 30 Ianuarie, sărbătoarea sfinților *Trei Erarhi*, patronii școalelor din Blaj, atât de dragi noului arhiepiscop. Actul consacării, încadrat în liturghia solemnă dela ora 9, îl va săvârși însuși părintele mitropolit Vasile, asistat de toți episcopii sufragani ai provinciei noastre bisericesti. Podoaba slujbei sfinte, pentru care s'au tipărit formulare speciale, se pregătește cu zor. Ei va fi sporită prin cununa strălucită de oaspeți mulți și mari, cari de pe acum își anunță dorința de a participa la marea sărbătoare. — Luni, 2 Februarie, la sărbătoarea Intimpinării Domnului, episcopul Alexandru se va instala sărbătorește la reședința sa din Baia-Mare. Intimpinarea ce i-o pregăt-se fiii săi sufletești se anunță deosebit de grandioasă. Comitetul organizator lucrează de atâta vreme, cu râvnă multă pentru ca întâia pagină de mare sărbătoare din istoria eparhiei Maramureșului să fie neîntrecută în strălucire. De altfel toate cercurile conducătoare ale vieții noastre publice vor da marelui act istoric importanța cuvenită. Dacă până azi nu se cunoaște felul cum va fi reprezentat M. Sa Regele, se dă ca sigură participarea nunțului papal, Mons. Dolci și a guvernului, în numele cărui va fi față dnii Mihai Popovici, N. Costăchescu, Emil Hăiegan, George Pop și Al. Borza. Din Cluj vor participa dnii Al. Vaida-Voevod, directorul ministerial Valer Moldovan, Iuliu Hașiegan rectorul universității, Romul Boila vicepreședinte al senatului, Valer Pop preș. Agrului, și alții mulți. — Trimită Domnul bogăția darurilor Sale peste ziua cea mare, cu drag așteptată de toată biserica noastră!

Personale. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe pâr. Ioan Șuta, neohirotonit, de admin. parohial la Ghelar; pe pâr. Gheorghe Bochiș, neohirotonit, de admin. parohial la Silvașul de sus, iar pe pâr. Septimiu Ionașiu, paroh în Totești, l'a numit protopop onorar.

Bolșevicii la lucru. De sărbătorile Crăciunului din acest an, prăznuite după calendarul Iulian, la 7 Ianuarie, uniunea comunistilor ateii din Ucraina, ajutată de întreg aparatul administrativ, a organizat o propagandă vastă anti-religioasă. Rezultatul acestei mișcări dușmănoase credinței creștine a fost închiderea alor 47 de biserici. Mănăstirea istorică „Pecersca Lavra“ din Kiev, transformată, mai de mult, în muzeu anti-religios, a slujit de sală de petrecere nelegiuită, încheiată cu deschiderea și profanarea mormintelor în cari se odihneau moștele celor ce trăiseră și muriseră în monahală cucerie.

Lauda școlilor noastre. Revista lunară »La Cité Chrétienne« aduce în al său No. 101 din 5 Ian. c. un elogios articol semnat I. Vultur, la adresa bătrânelor și providențialelor noastre școli catolice blăjene și — de ce n'am spune-o? — ne cade așa de bine când auzim cuvinte de apreciere justă privitor la aceste așezăminte, a căror însemnătate — mai nou —, încearcă s'o micșoreze mici și mari. Noi semnalam aici rândurile informative ale d. Vultur, pentru că am dori să se repete gestul Dsale cât mai des, și din partea cât mai multora de-ai noștri, cari au ceva legături cu străinătatea. Avem și noi destule înfăptuiri ce numai cinstite ne pot face în ochii celor ce știu să judece obiectiv și desinteresat.

„Sentinela Catolică“ de două ori pe lună. Harnicul pâr. Dr. Anton Gabor dela Iași are mângâierea de a vedea apărând, prin munca și stăruințele sale, adausul lunar de până acum al »Luminii Creștinului« în formă mărită și independent, de două ori pe lună. Iar noi avem bucuria de a saluta în acest organ de publicitate un abil tovarăș de apărare a crezului nostru religios și de orientare constiențioasă asupra frământărilor din biserica Romei și asupra isbânzilor ei misionare în lumea mare.

Locale. La 2 Februarie, de ziua Intâmpinării Domnului, va predica în catedrală, pâr. Dr. Leon Sârbu, spiritual la seminarul teologic.

— Luni trecută s'a ținut, la Dicioșanmărtin, ședința extraordinară a consiliului județan, convocat pentru a discuta chestiunea mutării capitalei de județ la Blaj. Problema n'a putut fi desbătută în merit, deoarece comisiunea restrânsă, care a avut încă din vară mandat dela consiliu să prezinte un referat amănunțit, încă nu și-a terminat lucrările. Ele se vor isprăvi, sperăm, în curând, pentru a se putea lua odată măsurile necesare executării unei legi, care trebuie împlinită fără discuție.

— Ziua de 24 Ianuarie, sărbătoarea națională a unirii, se prăznuiește la Blaj cu solemnitatea și înălțarea sufletească cunoscută. Un Te Deum sărbătoresc se ține în catedrală, pontificat de pâr. canonic Chețianu, vicarul mitropoliei, cu strălucită asistență, în fața autorităților și școalelor. Acestea vor ține apoi festivalurile obișnuite, în care se preamărește trecutul comemorat în această zi istorică.

Dani nouă. Pentru biserica din Zălau au mai intrat și următoarele ofrande benevole: 10.000 de Lei dela Dr. Valer Ostatea, medic în Cluj; câte 5000 de Lei dela Mihaiu Brașov, Floare Brașov și Gheorghe Brașov; 2000 de Lei dela Ioan Mango; câte 1000 de Lei dela Valer Pop, Dr. Alexandru Aciu, Clemente Talos și Alexandru Ioan; 1260 Lei dela Banca Centrală din Hațeg; 213 Lei dintr'o făcută listă în Valea lui Mihaiu; câte 100 de Lei dela Teodor Ciorba și Ion Chichişan. — Toți câți au avut bunăvoința să se angajeze în 13 Maiu 1929 cu ceva sumă pentru înfăptuirea bisericii acesteia, precum și aceia la cari se află liste de subscripție sunt rugați cu insistență să-și aducă aminte cât mai curând de cei ce le îndreaptă acum această rugăminte.

MUNCA INTENSIVA CERE ALIMENTAȚIE, Ovomaltine conține concentrat materiile alimentare generatoare de energie. Fiecare om muncitor să ia în lapte dimineața și la 4, Ovomaltine.

Un mare eveniment astronomic. În 29 Ianuarie c. planetoida Eros, care gravitează la circa 200 milioane km. de soare, se va apropia de pământ până la 17 milioane km. În afară de lună nu există nici un astru care să se apropie atât de mult de orbita planetei noastre. Acum 7 ani planeta Marte s'a apropiat de noi, la 54 milioane km., distanță neasemănat

mai mare totuși decât aceea la care se va găsi în 29 Ianuarie c. planetoida Eros, de pe care echoul undelor hertziane va reveni în 110 secunde. Totuși, depărtarea e destul de mare, ca boerii de pe pământ să poată dormi liniștiți și în acca noapte, lăsând în grija astronomilor pe simpaticul oaspe ce se apropie cu mare viteză.

FUNȚIUNEA NORMALĂ A INTESTINELOR e baza sănătății. 2—3 boabe Artin luate seara, produc dimineața un scaun normal. Întrebați medicul Dvs. Artin e eficient.

Concurs. Ven. Ordinariat al Orăzii publică, cu termenul de 1 Febr. c., concurs la parohiile Hotoan, Mădăraș, Santău, Unimăt și Vârsoț.

† Iustin Țiarină, fost paroh în Șteiu (eparhia Lugojului), a trecut la cele veșnice în 9 Ian. c. după 53 de ani de pastorație. — Odihnească în pace!

† Pâr. Ioan Trif, preot pensionar în Tăuni, a adormit în Domnul, în anul 77 al vieții și 48 al preoției sale. — Fie-i partea cu dreptul!

PASTILELE ANACOT ne apără de maladiile infecțioase. Prețul unei fiole Lei 37.

Telefonul „Unirii“

D. Roșia. Statisticile clădite pe datele noului recensământ sunt, evident, extrem de importante. Vom reține și utiliza și noi, la timpul său, ceea ce ne interesează și în măsura îngăduita de spațiul redus al foii.

Ș. Sighet. Întrebarea pe care o adresează confrăților săi din nord dl deputat Ilie Lazar, în primul număr al »Acțiunii Maramureșene«: »Nu vă rușinește obrazul dlor maramureșeni, cari înghițiți tot ce vi-se dă în materie de apostolie ortodoxă, este, de sigur, tâioasă, dar nu nedreaptă. Căci este într'adevăr umitor și umitor, ca poporul mândru și demn al Maramureșului să poată tolera în mijocul său obraze ca cel al protoereului M. Munteanu, despre care d. Ilie Lazar dovedește cu acte că a trebuit să fugă din comuna Bărești, jud. Hunedoara, fiindcă »a defraudat toată averea bisericii... s'a ocupat cu comerțul... nu și-a văzut de serviciu... etc., iar în Maramureș »calomniind și demoralizând satele pretinde loc de cinste«. — Decât suntem siguri, că »exclusivul român salvator al Maramureșului« va fi nevoit, într'o zi cu soare, să întreprindă aceeași încercată acțiune de auto-salvare, care i-a îngăduit să-și scape întregi oasele de furia credincioșilor din Bărești: va fugi, sănătos, la sinul primitor al părintelui Ivan dela Cluj, care îi va da în exploatare salutare bunăcredința altei regiuni a țării, spre deplina compromitere a ortodoxiei. Ce să faci? Și apostolii variază după vremuri și după confesiuni. Pâr. Ivan lucrează cu cine poate și cum poate.

B. Cluj. Prevederile noastre privitor la reducerea salariilor preoției se dovedesc întemeiate. Guvernul, căruiu parlamentarii noștri i-au atras luarea aminte asupra păgubitoareii incurcături ce s'a produs în bugetul cultelor, a hotărât îndreptarea imediată a inechității ce ne amenință. A și luat măsuri în consecință. Așa că preotul meu va fi supusă și ea unei singure curbe de sacrificiu, ca toți funcționarii statului. Bine înțeles, dacă și cultele vor putea realiza prin suprimări de posturi, o economie asemănătoare cu cea atinsă la alte departamente. Dacă nu, se prea poate ca la singuraticile culte curba de sacrificiu să varieze, în funcțiune de aceste economii. Nici la un caz însă nu poate fi vorba decât de o modificare de câteva procente, nici decât de o reducere considerabilă de salarii, cum alarmau gazetele mai săptămăna trecută. — De altfel măsuri definitive nu s'au luat nici acum. Demersul colectiv al episcopatului ortodox, care va fi urmat de sigur de cel al reprezentanților celorlalte culte, vor asigura pe deplin egali atea de tratament pe seama slujitorilor bisericii. În consecință, încă odată: alarma este fără teme!

Am primit abonamentul pe 1930: Oficiul parohial Bărsăul de jos; Oficiul parohial Baling; L. Bozinta mare; Oficiul parohial Crușor; Oficiul parohial Gereuș; Oficiul parohial Mădăraș (Satu mare); M. Motiș; B. Mintiu; M. Nepos; Parohia Pocola; Oficiul parohial Silha; Oficiul parohial Supurul de jos; M. Salonta; Oficiul parohial Târnova; B. Măgura Ilvei; Dr. R. București.

Oficiul parohial. Sănmihail-Almaș. Chităm primirea abonamentului pe anul 1930.

Dr. R. Oradea. Chităm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe anul curent.

Oficiul parohial. Lunca (Târnova-mică). Primit 200 Lei abonament pe 1931.

Oficiul parohial. Pădureni. Am primit 400 Lei, abonament pe 1929 și 1930.

Dr. Ch. Oradea. Am primit 600 Lei, abonament pe ultimii 3 ani.

Dr. F. Aiud. Confirmăm primirea abonamentului pe 1930 și 1931.

P. Aiud. Am primit abonamentul pe anul curent.

V. Dej. Chităm primirea sumei de Lei 400, abonament pe 2 ani.

P. București. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

T. Lugoj. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30. VI 1931.

Dr. S. Bistrița. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

C. Nădlac. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

Primăria. Teaca. Am primit abonamentul pe anul trecut.

B. Potău. Abonamentul achitat până la 30. VI 1931.

B. Lupeni. Am primit abonamentul pe anul trecut.

M. Traiș. Am primit 200 Lei, abonament pe 1930.

C. Hațeg. Primit abonamentul pe 1931.

Administrația Financiară Târnova-Mică

No. 707—1931 17 Ian.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că termenul de predare a declarațiilor de impuneri la contribuțiuni directe pe anul 1931 a început la 1 Ianuarie și expiră la 31 Ianuarie a. c.

Publicațiuni cu instrucțiuni detaliate s'au afișat în toate comunele. Declarațiunile se dau pe imprimătele, cari se pun la dispoziția publicului în localurile percepțiilor și a primăriilor.

Declarațiuni se dau pentru toate veniturile anuale impozabile astfel cum ele s'au încasat de contribuabili sau sunt de încasat pe anul 1930.

Veniturile din proprietățile agricole și clădite, se declară, pentru impozitul elementar, numai în cazul când ele n'au fost impuse la recensământ sau în caz că veniturile din proprietățile clădite s'au schimbat cu 1/4 în plus sau în minus. În acest caz se va declara pe declarațiuni No. 3, iar pentru impunerea la venitul global se declară pe formularul No. 5.

Sunt dispensați de a da declarațiuni:

1) Contribuabilii cari au un venit sub 20000 Lei în total atât din veniturile sale proprii cât și ale soției sau altor membri ai familiei sale pe cari le au la dispoziție pentru venitul global.

2) Contribuabilii cari au un singur venit și pentru care au făcut declarație pe formularul 4 menționând pe declarație că nu mai au alte venituri. Aceasta mențiune echivalează cu declarațiunea pentru global și astfel este dispensat de a face separat și pentru global.

3) Contribuabilii al căror venit impozabil judecat după cel din anul trecut este același, cu condiția ca să nu fi modificat felul întreprinderii sau al profesunii.

4) Micii comercianți, industriași și meseriași cari au declarat și sau impus în anul 1930 la un venit de cel puțin 30000 Lei anual în cazul că n'au și alte venituri și venitul față de anul trecut nu s'a modificat.

Săderile legate din impozite, pentru sarcini familiare și sarcini ipotecare urmează a fi cerute prin declarațiuni, conform art. 66 din lege căci altfel se pierde dreptul la scăzăminte. Urmarea acestei dispozițiuni este, că deși unii contribuabili, găsându-se în condițiunile de a fi dispensați de a da declarațiuni, au interesul de a face declarațiune pentru a se putea bucura de scăzămintele sarcinilor familiare și ipotecare, căci contrar, deși venitul rămâne cel din anul trecut, totuși impozitul va fi mai mare prin faptul că nu li se vor mai acorda scăzămintele din trecut.

Administrator financiar.

INDESCIFRABIL

Șef de serviciu.

I. FRANCU

Sunt vechi, dar bune: pudra, crema și săpunul de copii, marca HÖFER